

## Dopisi.

Iz Ptuj. Vaši prvaško-klrikalni trgovci še vedno ljulstvo nadlegujejo in silijo kupce kakor nadležni židi v svoji prodajalne. Ker se mi to nikakor ne dopade in se tudi drugi pritožujejo, menim le: slaba je trgovina, ki lovi kupce kakor pes divjačinjo. Na ta način so delali prvaški „konzumi“, ali propadli so. Mi hočemo biti prosti v izbiri trgovca in blaga in zato se teh „narodnih štacov“ raje ogiblremo.

Kmet iz okolice.

**Dramlji.** Ljubi „Stajerc“! Tudi pri nas imamo nekaj fakinaže „Gospodarjeve“, ki napada poštene ljudi po prvaških cunjah, ako ravno se jim ni zdar po vinar škode ni napravilo. Ti lažniki seveda nimajo družega poštenega na sebi kakor sv. krst, pa še tega bi zamenjali za laž, ko bi to šlo. To so ljudje, ki si za naše kmetake žalje kupijo za ped daljšo sukno in potem mislijo, da so gospodje čez celo Dramlji. Prihodnjic jih okratimo ojetreje!

Drameljski rojak.

Iz Mozirja. Narodno-slovensko-napredno-katoliško-prvaška stranka je pri občinskih volitvah vrljub najhujši agitaciji sramotno propadla. Živel naprednjaki!

**Sent Mj. Slov. gor.** Takaj se je raznesla novica, da odide naš g. poitar Šegula in sicer v Šoštanj. Ali je naš šalji Jaka padel kot žrtev Spragera ali Rantera, tega ne vemo. Pač pa smo pričakovali, da se bode prvi žrtvoval kaplan Ruter in sicer — komu — tega ne povemo se za zřaj. Ali Ruter stoji trdno kot hrast, pa tudi lahko, saj ga podpira cel regiment devic od „Sokol garde“. Neovrgljiva resnica je, da ima ta gospod samo tista dekleta rad, katera izključno le k njemu k spovedi hodijo. Tista morajo tudi na kor pet hoditi, če že imajo posluš za petje ali ne. Lahko bi se reklo, da imajo župnikove krave več posluš in talenta za petje kot marsikatera tih Ranterjevih „Sokol-dam“. Če pride tujec v našo cerkev in ališti ta kaplanov zbor, gotovo bode mislil, da se nahaja kje v Ameriki in da sliši takozvani „Indianer-Phantasia im Urwald“. Pa ne mislite zopet g. kaplan, da je to taisti pisal, katerega imate navajao na sunu, kajte za to se še tudi drugi znajdejo, akoravno niso študirani. Nazadnje še svetujemo g. kaplanu, naj se hodi sedaj po zrci s svojo „Sokolardo“ kam v toplo hišo posvetovat in ne na prostem, ker se je drugače po vai pravici bati, da ga katar ne potisne prerano kam — v drugo faro. Za zřaj dovolj, prihodnjic več.

**Sv. Jakob v Slov. Gor.** Dragi nam „Stajerc“! Prisiljeni smo ti sporočiti vedenje tukajšnega mladega kaplana Rabuze, katerega si ti še ope-tovano skratil. Pri nas se fant še dobro segrel ni in še pričinja nastopati, kakor je nastopal v Skalah in Trbovljah. Takoj v začetku je šel na pošto povprašovati, koliko in kateri ljudje sprejemajo „Stajerca“. Prihodajo nedeljo pa je raz prižnice povedal, da je v sv. Jakoba 26 naročnikov, in je pripomnil, da bole že gledal, da po novem letu ne bo nobenega odjemalca. 26 decembra pa je, namesto da bi o sv. Stefanu govoril, raz prižnice pravil: „Kaj pa boste vi (naročniki „Stajerca“) zdaj po novem letu brali, kër „Stajerc“ ne bo več izhajal; nekateri so mu še po 7 K dolžni“ itd. Obenem je pripomnil ta žegnani fant, da ve za vsacega, kdor je naročnik itd. . . . Ali se nisi bal, ti mladi kaplan, da te Bog za tvoje nesramne laži v njegovi hiši takoj ne kaznuje? Ali ne razumiš, da okruniš cerkev, ker lažeš vedoma pred obličjem božjem? . . . Pri nas smo imeli še dosti kaplanov; ali z vsemi smo se dobro razumeli, ker so bili pravi dušni pastirji. In ti, Rabuze, hočeš napraviti nemir in nam zabraniti lista, ki nam je priljubljen in potreben! Ali Jakobčanje nismo tako rumeni okoli kljuna, da bi se pustili komandirati od takih molakarjev. Zakaj se pa ti Rabuzek tako jezíš čez „Stajerca“? Morda zato, ker je ta list nazna-nil, kako si ti vročekrvni gospodke čez potok skakal, ko so se mlade devičice kopale? Upamo, da bode Rabuzek v spomlad bolj miroval; pri nas teče ob farozu tudi širok potok in bode lahko čezenj skakal; morebiti se bodo kopale tudi kakšne devičice. — hm, hm, hm. . . Rabuz! Mi ti svetujemo z dobrim: Miraj!

Ti še Jakobčanov ne poznaš! Ako ne bodeš miroval, skratil ti bode „Stajerc“ še vse drugače in povedal bomo ljudem vse tvoje pikantne dogodbe! Ako mi nismo za vas, Rabuzek, potem pač laško odidete; nihče ne bo jokal za vami; kajti mi ne živimo od vas, vi pa od naših krvavih kmetakih žaljev. „Stajercjanci.“

**Hoče pri Mariboru.** Navajeni smo, da sliši-mo na dan sv. Stefana v cerkvi besede o žir-ljenju in mučniški smrti tega svetnika. Naš kaplan Lorenc pa je le udrihal po naprednjakih in po „Stajercu“. Psovke so kar letale in ko bi bile kameuje, pobilo bi vas po cerkvi, kakor so pobili neverniki sv. Stefana s kamenji. Ni čuda, da so se ljudje zgržali in rekli, da ostanejo prihodnjic raje za gorko pečjo in molijo rožni venec in čitajo potem „Stajerca“. Kdo je tega kriv in zakaj vera peša? Po šolah tudi ta kaplan otroke vprašuje, ako so njih stariši naročniki na „Stajerca“ in jim potem s palico krščansko ljubezen v glavo zbija. Mi svetujemo kaplanu, naj nas uči raz prižnice krščanski nauk, nas in naše časopise pa naj pusti pri miru. Kaplan naj bere kar hoče, svoj „Lži-Dom“ in če se prav na „Pfaff-nspiegel“ naroči. Mu tega ne zamerimo. Mi pa pozdravljamo svoj todnik, naprednega „Stajerca“. Naprednjaki.

**Iz Reza na Koroškem.** (Konjoreja. G. gospo-darske stvari in druge reči.) Pred kratkim se je ustanovilo v Sretni Vasi društvo za rejo no-riškega plemena konj na Koroškem, katero bo delalo v korist borovškega okraja. Zbralo se je pri prvi seji tega društva precej udov, ki so sklenili statute, visokot udaine in postavljene dveh takih in lepših celjakov, kakor so dozdej stali v Kožentavri. C. k. deželni žvinodravnik Subanka je govoril razumno o konjoreji, o vrednosti našega domačega pingaverškega „fo-zelna“, ki so ga poznali že stari Ramljani, in kateri je najboljši delavni konj ter ima dobro bodočnost. Poudarjal je o koristi novega društva, kako naj se rodi in opraviča reja in izbirajo najboljše kobile in žrebeti. Nabelnik gospodar-skega okrajnega društva Krasnig je izpeljal prinesek in korist društva, vsbujeval posestnike, naj se zřaj primejo živahne konjereje, ker je zdaj železnica dokončala zaslužek pri vožnji in naše občanske paše dovolijo uspeh drugega do-bitnika. Vlada je objavila novo zvezo podpirati in govornik se veselil, da so se posebno občine Sretna vas in Podljubel iskreno prijela podpore te za kmetje jako imenitne družbe. Okrajni ži-vinodravnik Zeneškar je tolmačil postavne in vrednost društva pričujočim tudi v slovensčini. — Novi celjaki bodo stali v Sretnivasi pri Košiču. Vetopilo je še obirno šterilo udov. (nad 70.) Izvolil se je sledeči odbor: Načelnik: Jožef Krasnig, p. d. Stefanhof. v Sretnivasi. Odborniki: Jožef Eger, p. d. Franci, Tomaž Quantschnig, p. d. Kurač, Valentin Poschinger, p. d. Hanč, vsi iz Sretnivasi, Matevž Krasnig, p. d. Blatnik iz sv. Janča, Janes Singer, p. d. Helfar na Strugi, Ignac Ratz, p. d. Malej v Kožentavri, Hinz Oblasser, p. d. Prajar v Pod-gori, Gottfried Zawadilki, žvinodravnik v Bor-rovljah. Namestniki: Valentin Štemitz, p. d. Liermann v Sretnivasi, Valentin Müller, p. d. Dobitnik v Penivasi. — Novi druž-bi želimo prav dober napredek v korist tukajšnih kmetov! — V nedeljo 16. decembra se je vršil dobro obiskovan shod okrajne gos-podarske družbe iz Borovlje in okolice pri „Pankerju“ v Resniku. Skleneno se je resolucija proti otvoritvi tujih dežel na pripeljane živine in mesa. Če ravno se je čestitvina malo svitlala, ven-dar se kmetu pri današnjem kupu komaj povernejo stroški, ker je zdaj vse dražje. Samo kmet naj močta, dokler ne pogine iz tujih dežel se je pripeljalo še dosti nesroče med našo živino; pomislimo samo v slednjih letih svinjsko kugo, ki je prišla iz hrvaškega in Srbije, ter še zdaj večjih strahů po koroški deželi; pred 15 leti je došla iz Rusije in Galicije žvinjska kuga, katero so 10 let preganjali. V Avstriji in ki je zadušila veliko tisoč glav živine. Bog nas obvari teh žlezni, ktere so nam tujci prinesle! Sklenilo se je resolucijo poslati direktno na poljed. mi-nisterstvo. Žvinodravnik Zawadilki je ponu-oval o koliki pri konjih. Dalje se je posvetovalo o raznih drugih koristnih rečeh, ki jih bode na-pravilo omenjeno društvo za ude. Kmeti, zredi-

njite se v tej svezi, ki pridno za vas dela in je doseglja že dosti podpor in drugo v korist kmetijstva! Nove ude vpisuje načelnik Jožef Krasnik v Sretnivasi. Obžalovati je treba, da ni prišel k temu zboru potovalni učitelj (Wan-derlehrer) c. k. kmetijske družba iz Celovca, kakor je bilo obljubljeno. Morda mu je bilo pre-mrzlo. Prihodnja seja je pri Tratniku v Glinjah meseca februarja.

**Strigova na Ogrskem.** Ljubi „Stajerc“, sprejmi enkrat tudi dopis iz našega kraja. Saj imaš tu že precej naročnikov in upamo, da jih dobiš še več, čeprav udrha sedanji kaplan s po-lenom po tebi! Na Stefanovo je bila cela nje-gova pridiga boj broti „Stajercu“. Zmerjal je nas napredne farane s tako zbadljivimi besedami, da se je vsakdo začudil. Rekel je, da je vsakdo proklet, kdor „Stajercu“ bere. . . Kaplan naj se raje očenaš nauči, da bode znal celega molit in ne samo predgovor. Naj se tudi spominja na večer pred godom sv. Simeona, kako ga je škapulir sv. Genovefe tako močno nase po-tegnil in se ga tako močno okoli vratu oklenil, da so morali častivredni župnik s svarilom proč odvzeti. . . Vidiš kaplancu, tudi slepe miši Strigovske so spregledale in ne misli, da ne vemo vse tvoje pobožno početje. Hodi malo bolj zgodaj iz krčne domu, da bomo imeli utrkaj tudi 2 maši in ne samožupnikovo. Kaj pa je bilo, ko ste nosili vlezlano gospodično iz brega v graben; prihodnjic jo raje nesite iz grabna na brez. . . Teba, ljubi „Stajerc“ pa ne opustimo, pa če se prav kaplan na glavo postavi. Čumbolj bode udrihal po tebi, tembolj te čitamo in razširjamo. Kmet-pravicoljub.

**Stojince pri Ptuj.** Vesela rešitev občine! Kralj Faraon je izpustil vlado dne 30. novem-bru 1906. Celih 5 let je je držal, a končno so našli naprednjaki pot, ki vodi do pravice. Vo-litve so bile prazni stroški na občino; in pre-pričani smo, da je imel naš promislil župan Joža Lasek, da so se mu brez vsega straha mladi Horvati valili pod njegovo streho. Mi na-prednjaki hočemo ono gnetco odrezati, v ka-terem so se v županovi hiši mlad č Horvati va-tili; morda se znajdejo očetci za te mladice. . . Ja naš Joža pa je vendar dobro županoval, ker je tako dobro plemo v občino spravil, kakor tega še nikjer ni bilo slišati ali videti. Dve leti, Joža, si se branil, kakor kralj Faraon vlado izpustiti; ali vse mine na svetu. . . Cela občina se veselil napredne smage, ki jo je re-šila tega župana, kateri je presneto malo za občni blagor delal. Za novega župana je izvoljen kmet in poštenjak Janes Bolšak; za namest-nika splošno spoštovani g. Kostanjevec, ki je celemu okraju znan, ter naprednjak F. Vinček; Vseh 8 odborcnkov spoštujemo enako. Živeli vsi! Ti Joža, pa sdiho! In potolaci se za pečjo. Op. uredništva. Čestitamo vrlim naprednim močem k smagi! Živeli!

## Novice.

**Salve Carnevale!** Predpust, veseli, živi karneval nam piše nasproti, s konfeti in rožami in veseljem in smehom in norostmi in za-rokami. . . Človek postane zopet otrok, — za hip vrže žalost od sebe, za trenutek zapušča blatno, trnjevo pot in duša mu sili navzgor v oblake veselja in brezskrbne sreče. To ravno je bistro predpusta. Is sence skrbi in dela sto-pimo trenutek v solnce veselja; vse eno je, ako preživimo ta trenutek veselja pri vaški harmo-niki ali pa pri šampanjcu. . . Salve Carnevale! Zadnji groši zlete iz šepa, kot da bi dobili pe-ruti. Tršičan zastavi zadnje hlače, samo da obide svoj „ballo dei fiori“, vsakdo prihaja, nikdo ne ostane doma. . . Salve Carnevale! Ali tudi na političnem odru na Slovenskem je pri-čel predpust. „Mir“ in „Slovenec“, ki sta se ravnokar stepla, poljubujeta se pred vsem svetom. Dr. Tavčarja so liberalci penzijonirali. Dr. Vodn-šek, klerikalec po srcu, se je sprl z klerikalci in „Slovenec“ ga je pijel za ušesa. Torej — klovni, bajaci, maskarada. . . Klerikalec Vovšek v liberalni obleki, liberalci v klerikalni obleki, — salve Carnevale! Ali ta politični teater nam ne sme zagreniti veselja in zato — živio predpust!

**Nekaj o izobrazbi.** Na dan novega leta so imeli prvaški klerikalci v Celju zborovanje. Bilo

je kakor vedno: duhoven je govoril, duhoven se je piskalo, duhoven je bil dovoljen, duhoven je komuniciral... Ali nekaj zanimivega se je vendar zgodilo. Cisljki vikar Gorišek je izjavil to-le: „Pri nas na delu je duhoven edini izobraženi človek. Ljudhovni se smejo imenovati prave izobraževalne ljudstva“... Hn, hn, nam pa to ne gre v glavo! Potemtakem so vsi kmetje, obrtniki, trgovci itd. na delu sams, neizobražena šivina“, — potemtakem ni izobrazbe brez duhovnikov... Hn, hn, to nam pa res ne gre v glavo! Mi poznamo celo vrsto kmetov, ki imajo več razuma v peti kakor marsikateri prvaški poslanec v glavi. Mi poznamo to ljudstvo na delu in vemo, da je dovolj „izobraženo“, da obdeluje svojo zemljo in živi tiste visoko izobražene gospode, ki nič ne delajo... Hn, hn! Kaj pa je to „izobrazba“? Ako snamem pol kilometra pred vsakim kaplanom svoj klobuček in poljubnem ročico farovski kuharici in sem naročen na „Fihpos“ in plačam za Mohorjevo družbo in dajem ob zbirci več kot je treba in prikramam vsaki besedi kaplanovi in ne mislim z lastnimi možganji, — potem sem po mnenju klerikalcev „izobražen“. Ali puha, jako puha je ta „izobrazba“. Ni res, gospodje! Jako lepo bi sicer bilo, ako bi duhovni ponehali s svojo besno politiko in res ljudstvo izobraževali. Ali tega v pretekli večini ne storijo. Zato bi moral vikar Gorišek reči: Pri nas na delu se ljudstvo samo izobražuje, prvaški duhovni pa sejejo le nemir in sovražstvo! Ako bi Gorišek to priznal, bil bi pošteno povedal.

**Nepoštena sredstva** rabijo klerikalci že od nekdaj v boju proti nami. Laž, obkorožanje, sumničanje in strapano psovovanje, to so sredstva prvaškega boja. Ali to še ni vse! V zadnjem času so pričeli ti ljudje zopet pravo gonjo proti „Štajercu“. Bli nas to ne. Zdaj niso več časi, da bi sedel vsak črnobelec na prestolu kot Jupiter v Olimpu in solid čez pravice in krivične. Niso več tisti časi, ko so padali ljudje na kolena, ako so srečali meščarja. Ali vrljub temu napreduje „Štajerc“ še bolj, odkar uganjajo prvaki svoje barke. Vsaka prvaška hujškarja je kakor olje na naš ogenj... V zadnjem času pa smo dobili 2, 3 kart, na katerih so se naročniki našemu listu odpovedali. Ali te karte niso bile pisane od kmetov, temveč od duhovne (tako n. p. ena od tistega Čufa iz sv. Tomata, katerega smo imenovali v tem listu že lažnika, brez da bi nas tožil, itd.) Mi pribijemo torej: Farji delajo slepara k gonjo, s katero sicer ne bodo ničesar dosegli, katera je pa vkljub temu grda in nepoštena! Opetovano smo dobili list tudi nazaj z opombo „Ne sprejemom“. Pročrali smo dotičnega naročnika, ali čez par dni pride pismo, v katerem se pritoži, da lista ne dobi; zopet je nekdo list okradel, polpš naročnika ponarenil in nam hotel škodovati. Prvaško stranko imenujemo torej amelo: stranko sleparjev. Ali se ne bodo pošteno duhovni zgratili nad pocenjanjem svojih slabih tovarišev? Ali ni sramota, da vrže lahko vsakdo madež sleparije in ponarejenja podpisov na celo vrsto duhovne? Tako delujejo! Ali opekli se bodo, tako grozno opekli, da bo joj! Brezobzirno bodemo sodnijsko vsacega ponarejalca, vsacega sleparja zasledovali. Torej — klin s klinom.

**„Narodni list“** in mi. Glasilo g. Spindlerja in tako zvane „nove stranke“ se pritožuje, da smo nekateri njegovih prištejev malo okrcali. Brez zamere, — ali to bodemo tudi v naprej storili. Dotična dva utitelja sta pozabila svojo dolžnost in iz utiteljskih krogov smo dobili priznanje, da je prav, ako se prime take ljudi za nosa. Ko bi „Narodni list“ rez brezobzirno zastopal interese ljudstva, bi nam moral dati prav. To je eno! Potem pa toli „Narodni list“, da ga napadamo in pravi, da je vendar „napredni“ časnik. Oprostite, to je mala pomota! Dokler bodete stali na stališču narodne gonje, na stališču sovražstva, kakor so ga udomačili klerikalni prvaki, na stališču bojkota in brezobzirnega zatiranja vseh drugače mislečih. — tolko časa vas ne moremo smatrati za resnično napredne in tolko časa tudi ne najdemo nobene razlike med vašim in prvaško-klerikalnim

programom, — k večjem to razliko, da storijo pri vas advokati, kar storijo pri klerikalnih duhovni. To je drugo! Kar se pa tiče tistih naših „prištejev“ ki so navdušeni za Kanklerje e tutti quanti in ki baje prihajajo k „Nar. listu“, jih g. Spindlerju res privoščimo. Kdor hoče biti naš prištev, mora imeti dva principa: napredno mišljenje v obče in idejo sporazumljenja z Nemci. Poskusite to razumeti in prijetelji ostanemo. Sicer pa — clara pacta, buoni amici!

**Babilonski stolp.** Kranjski liberalni prvaki so se razšli. „Mladi“ s svojim „Našim Listom“ so rekli: „Alijo, Tavčar!“ in ustanovili lastno stranko. O Gospod, ti si jim jezik zmešal in — babilonski stolp se podira!

**V varno zavetišče** bežijo prvaški listi. Povedali smo že, da se tiska zakotni listič posvaskih prvakov na Kranjskem, ker tako lažje obrekuje, zanašajoč se na kranjske porotnike. Zdaj hoče porabiti tudi celovški „Mir“ ta novi „trik.“ Poroča se, da bode izhajal „Mir“ med državnozbornskimi volitvami v Ljubljani. Korošci bi sicer jako radi videli, da ostane ta list sploh na Kranjskem. Sicer smo pa radovedni, katera ljubljanska tiskarna bode tiskala ta list, seveda „na puf.“ Denarja nima „Mir“, kredita pa še manj! Poleg tega se je spisal „Mir“ z ljubljanskimi klerikalci. In vendar stavimo 100 proti 1. da ga bode ravno klerikalna tiskarna vzela. Urednik „Mira“, ki je imenoval urednika „Slovenca“ „lažnika“ in „zbesnega časnika“, bode zdaj na eni mizi s tem človekom sedel. Pač res — „wenn sie im Kot sich finden, dann verstanden sie sich gleich“

**Iz Spodnje-Štajerskega.**

**„Maž-beseda“** dr. Korošec se pere, pa mu ne pomaga nič. Zanimivo je, da se je sprl z vsemi drugimi poslanci, — le kranjski kaplani ga še podpirajo. Zdaj se je popolnoma skregal s poslancom dr. Voušekom, ker tega moža sumiči, da je spravil Koroščevo „moštost“ v javnost. O kaplancu, kaplancu, kar si poskušal v črni šoli in kot prefekt, to znaš zdaj kot poslanec.

**„Fihpos“** se je z novim letom spreminil. Menda ga je sram stare obleke, v kateri je istuhal toliko laži in v kateri se je tolikokrat vrezal. Postal pa je tudi večji. Ali rdi se nam, da ga to povečanje preneto boli. Primanjkuje mu menda gradiva in še bolj — inzerator, kajti zadnja stran njegove 1. številke je na pol prazna. Ubogi „Fihpos“, raje bi ostal v stari svoji obleki, kakor da kažeš tako očitno svojo — nagoto!

**„Fihpos“** laže. V 1. številki v novem letu je že pričel lagati. M-d drugimi lažmi naj omenimo le sledečo: „Fihpos“ piše, da smo dali iztirjati nekoga naročnika v sv. Jakobu v Slov. Gor. za 6 K naročnine in 1 K za odvetnika. Melimo, da ta laž izvira od latinevega kaplana Rabuze. Vsekakor pa bode pribito, da je to nesramna laž. Do danes se nismo nobenega naročnika tožili ali z odvetnikom tirjali. Sicer tudi to ne bi bil greh. Ali ni res, da smo koga tožili ali tirjali z odvetnikom! Klor nam more to dokazati, temu plačamo kar hoče. Dotični naročnik v sv. Jakobu pa sploh ni 6 K dolžan. Naravnost nesramno zavijajo torej ti ljudje resnico. Mi imenujemo pa pisca dotične notice v „Fihposu“ (in naj bode to Rabuz ali Korošec ali pa kakšen časnikarski kuh) nesramnega sleparja in obrekovalca. Pa punktam!

Dotični naročnik iz sv. Jakoba nam piše dobesedno: „Slavno uredništvo „Štajerca“! Prosim da priobčite par vrstic o laži, ki jo je spisal „Gospodar“ o meni. To je grda laž! „Gospodar“ laže, da se kar kadi! Pa če me gluh črtijo, jaz pa ostanem pri Vas! — Z odličnim spoštovanjem I. R.“ — No, vi nesramni lažniki, kaj pravite k temu pismu? Fej vas bodi!

**Mestni zastop v Ptuj** je imenoval poslanca Wastiana in ministra Derschatto za častna člana.

**Naprijetost** M-d celjskimi prvaki je pričelo novo leto prar lepo. V „Narodnem Domu“ so se 1. t. in prav pošteno med seboj skregali. Malo je manjkalo in — padale bi klobfate. Prvaški klerikalci so zlasti hudo opsovali dr. Kukovca; dr. Sraocca in nadašitelju Gradišniku

pa so pokazali — vrata. O gospodjs — „es ist faul im Staate.“

**Junaki prvaki.** Poročali smo že, kako junško so napadli prvaki fantalini šolske otroke, ki so se vrčali 19. julija v Šavnici iz neke veselice nemške šole. Preteparali so deco in napadli tudi nekaj odraslih, ki se tega niso pustili dopasti. Iti večer so napadli prvaki tudi naprednega kovača F. Lenarda; kakšni junaki so ti smrkavci, dokazuje dejstvo, da jih je sedem napadlo enega kovača. Nadalje so opsovali železniškega čuvaja Ostrožnika in postajna načelnika Orozi. Pred kratkim se je vršila valed tega v Celji obravnava. Obsojena sta bila trgovski pomočnik Franc Kopp iz Brega na 2 meseca ječe, V. Simonič na 20 K globe, ozir. 2 doji zapora. Fantalina naj se razhalita pri prvakiš „voditeljih“, ki tako brezobzirno hujakajo in tako lepo „vzgojujejo.“

**Pri volitvah v celjski okolici** so prvaki seveda zopet grozno steparili. Poslanci Stiger, Lenko in torarji so vložili valed tega v delnem zboru interpelacijo, kateri naj posnemamo sledeča podatka: 1. Volilne liste se je sestavilo na podlagi davčnih predpisov iz l. 1905 namesto onih iz l. 1906. — 2. Razglas volitev se ni izvršil na postavni način. — Počakajmo, kaj reče namestništvo. In potem — na svidenje pri novih volitvah!

**Okrajni zastop v Mariboru** je imel 28. dec. svojo sejo. Po volitvi v razne komisije je naznanil g. Kammerer, da se bode moralo valed regulacije Pesnice vglobiti temeljni tlak pri železniškem viaduktu spodaj postaje Pesnice. Okraj bode imel plačati za vzdržanje 30%. Seja sprejme ta predlog ednoglasno. — Mariborski požarni brambi se dovolj letno podpore v znesku 400 K. — Požarni brambi v Gamsu se dovolj podpore 200 K itd. Potem se dovoli za razne občine zvišanje doklad čez 40%. Potem pride na razpravo proračun za l. 1907. V dohodkih proračuna so m. dr. sledeče postojanke: blag. preostanek K 3.000, subvencije iz delnega sklada za okr. ceste (L) K 6.000, za iste (L) K 1.000, za novo okrajno cesto od Ptujake Gore v Rače K 1.000, za novo okr. cesto sv. Jakob — sv. Jurij — sv. Lenart Sl. G. K 3.000 — 7% šolske doklada znaša 56.774 K itd. itd. Stupni dohodki znašajo K 74.874. — O1 izdatkov naj omenimo: 78% šolski troški K 56.774, subvencija obrtne šole v Mariboru K 1000; za premije bikom od države in d-dele K 1.900, od okraja 500, konjske premije K 360, za angleške merjasce K 200, za regulacijo Pesnice K 6.500, za zgradbe na Dravi K 2.000, za vremenoko strlebanje K 2.000 itd. Za okrajne ubošce 4.700 K. Nadalje za ceste skupno bližje 54.000 — K. Nadalje subvencije za požarne brambe K 1.800 —, za občine itd. K 2.000, za škodo pri porodnji na obč. cestah K 2.000; skupni izdatki K 140.928 — Ostane tedaj primanjkljaja K 66.054. Etnoglasno se je sklenilo, 1. 1907 določiti 8% doklado poleg zakonite 7% šolske doklade. S tem je bila seja končana in predsednik dr. Schmiderer jo je zaključil.

**Zapanem v Mariboru** je bil zopet izvoljen g. dr. Joh. Schmiderer, znan kot vrlj naprednjak in splošno priljubljen poštenjak.

**Prvaški župani** zg. radgonskega okraja so napravili veliko budalost. Miškarji sami ne vedo, kako jih prvaki fajmoštri za nos volijo. 27. dec. so imeli v sv. Jurju ob Šavnici nekak „shod“ na katerem so „sklepali“, kar so jim klerikalci komandirali in kar se ne bode nikdar uresničilo. 1. budalost: od novega leta bodo pošiljali vse nemške dopise v Gradec, da se jim prevedejo; nemških dopisov pa ne bodo reševali. To je čisto navadna budalost. Župan bode dobival dopise, ki se morajo rešiti v interesu njegove občine; razumlj jih bode tudi, kakor jih je doslej razumeval; ali pošiljal jih bode v Gradec in ako se mu ne prevedejo, jih ne reši! Pljuvali bode torej v svojo lastno župo, samo da ustredajo tistim ljudem, ki dobivajo za hujškanje lepe obresti! Na čevage troške se bode ta budalost igrala? Občinarji imajo pravico, vprašati to! Kdo bo plačal prvaške budalosti?... 2. budalost: Radgona ne sme postati trg! Tega seveda ne bode nikdo vprašal farške podrepnike ali značilna je zahteva. Ako se poreča kraj, potem prihaja industrija, gospodarstvo se zbolj-

buje, prebivalstvo kraja ima svoj dobiček od tega in tudi kmetje iz okolice imajo velik dobiček. Ali tega ne vpoštevajo prvaki, kajti gre se jim edino zato, da pride par klerikalnih sebičnikov v okrajni zastop. Morda bi radi tako gospodarili, kakor se je l. 1903 gospodarilo v prvaškem okrajnem zastopu v Celju, kjer je kradel Kozem 10 let, brez da bi mu prvaki doktarji enkrat na prste pogledali. Ali s te smole ne bode kruha! — 3. budalost: Sklenili so že naprej, da bodo pri volitvah za prvaške farijs glasovali Pa ako jim postavijo brezovo metlo za kandidata, volili bodo brezovo metlo! — 4. Potem so še govorili o napisih in končno so poslali novoletno čestitko kaplanu Korošcu in deviško-nedolžnemu Hofratu Ploju. Tako so sklepali prvaki župani: Možje, ali res nimate drugih skrbi, kakor igrati vlogo farških lakajev? Stranajte se!

**Zg. radgonski kaplan** Vog. in se hudnje, ker smo ga malo okrcali. Storaj vsako nedeljo se pere pred ljudmi, ali — zamorca ne moreš oprati. Kar smo pisali, je gola resnica. Kaplan je dejal hebamki Lavrič, da v fari sv. Petra „ni izobraženih ljudi, temveč so samo kmetje in viničarji“, — da je torej postavil kmete in viničarje pred svetom kot neumno ljudstvo... Sicer pa kaplan tudi na drug način kaže svojo „vročo ljubezen“ do ljudstva. Decembra je umrl 24 letni kočar v Ivanščicah, znani „Inberk“. Pred smrtjo je poslal po spovednika. Ali kaplan pri sv. Petru je dejal: „Zdaj še tako ne bode umrl, jaz nimam časa in pot je predolga, ne morem tako daleč iti“. Drug dan gre sosed zopet po spovednika in glej, dobrobrčni zg. radgonaki župnik je šel rad to dolgo pot, da pomiri umirajočega človeka! Ako pa naše ponižne kaplane kdo na veselico povabi, pa ni nobena pot predolga in nobena noč pretemna... Torej, kaplana naj potrka ta svoje prsi in naj kličeta: Mea culpa, mea maxima culpa! Kajti v našem uredništvu je še dosti zanimih novic.

**Vransko „Marijino hčerke“** ga pa polomijo. 20. dec. so šle iz Ločici 3 „Marijine“ device: Prednica Francka Orehovec in Marija Muzi ter Barba Žotler. Mesto da bi šle k popoldanski slubi bolj, mahnilo so jo raje v krčmo in so plesale do mraku. Pri tej priložnosti so se narkale tuje kapljice, tako da so morale vse tri „v metlo piskati“; baje so fantje prav veseli tega dogodka in pravijo, da je bilo „ferdamsko lašno“. O ti sveta klerikalna pobožnost!

**Lep izgled!** Iz Liskovca se nam poroča: Na dan nedolžnih otročičev je župnik D. Kralj svoje dve dekli tako pretepel, da sta šli v drugo hišo prenočiti. Lep, prekrasen izgled katoliškega duhovna. Mož zasluži medaljo in grb s palico.

**Čudna kupčija in čuden notar.** Poroča se nam: 2. grudnia so se v Zadravčevi krčmi v Štangrovi dobre kaplice narkali vrli nadalorenci Jož Ebl in njegova draga ter Jaka Kolmanič, oba iz sv. Trehkraljev. V pijanosti sta hotela Zadravca krčmo odkupit. Ker je Zadravec cenil samo posestvo s posopji, so se sprli, napita gosta pa sta zahtevala vse z vso premičnino vred. Zjediniti se niso mogli. Drug dan pa si naročila možaka „narodnega notarja“ od sv. Ivnarta. Notar se res pripelje in hoče sklepati prodajno pogodbo. Hoteli so vsi 3 premagati Zadravca, ko bi ne prišel Kozar, da se je v kupčiji govorilo le za posestvo in hrame. Notar je tudi trdil, da sme moč ženi-soposestnici vse prodati, samo polovico kupne svote ji mora izplačati. Poleg tega je zahteval notar z grožnjo zamudno plačo 40 K od Zadravca; zahteval je teh 40 K najprve za Ciril-Metodove družbo!!! Mi se čudimo in zli se nam, da nima Cirilova družba z notarskim delom prav nič opraviti. Sicer se pa pomenimo še neke drugod!

**V Št. Ožbaldu pri Breznu** Učiteljček Miloš Slemenšek v Št. Ožbaldu postaja vedno predrznejši in skrajni čas je, da se mu pove par gorkih. Lani ob Veshvetih je prišel tja in takoj je pričel deci imena pačiti. Letos pa se pretepara po krčmah s hlapani in jih je enkrat tudi že po buči dobil, tako da je moral plave „špegle“ nositi. Kmalu potem sta šla z župnikom preko Drave in sta zopet imela škandale z nekim krčmarjem, tako da sta morala po sodniji lažiti. V eno krčmo ne zahajata, češ tam „leži smrdljivi Stajerc“. A ko je bila v tej

krčmi neka mlada, kratkočasa deklina, jun pa list prav nič ni „smrdel“. Ljudje se pritožujejo v enomer čez ta parček in mi vprašamo šolsko oblast, je-li ji je znano počenje tega mladega učitelja. Zlata hud je ta učitelj na nemščino. Otkar se ljudi v Ožbaldu spominjajo, se je v tej šoli nemško učilo in otroci so na časti nemško pozdravljali in svet se zato ni podr! Zdaj se je deci to prepovedalo in zato molči, mesto da bi pozdravljala. Tako „vzgoja“ pa ne bomo tedni trpeli in pritožili se bomo na pristojnem mestu, ali je to učiteljskemu stanu v čast in deci v prid?!

**Trbovlje.** L. 1906 se je rodilo v Trbovljah 546 otrok (282 moških in 264 ženskih). Umrlo je 217 oseb; v „zakonaki jarem“ je stopilo 85 parčkov.

**Za namško šolo v Hrastniku** je nabral dotični odbor tekom meseca decembra že 1.224 K. Kakor se vidi, zadeva še ni zaspala. Tudi naše upravištno je pripravljeno, sprejemati denarje za to potrebno šolo. Veseli nas, da gre stvar tako lepo naprej!

**Rošov pašalik.** Sultan Roš je postal po Štajerskem in še nadalje obče znan človek. Dokler je bil po milosti rudnika le trboveljski župan in po milosti prvških farjev le poslanec, toliko časa se ni živ krst zanj brigal. Ali odkar smo mu pričeli v našem „Štajercu“ slavospeve peti, zanima ta človek tudi širše kroge. Zanima jih v prvi vrsti zaradi tega, ker niti z eno samo besedico ne skuša ovreči naše trditve! Niti z eno besedico se ne skuša oprati! In vendar smo mu očitali, da je kot župan v uradnem spisu nesramno lagal, da je švindlal z dačo, da izdaja uradne tajnosti, da zlorablja svoje službe v osebnih namene itd. Označili smo Roša torej kot človeka, ki ni za las boljši od svojega šnoparskega ubijalca Uršiča. In vendar molči. Vsa javnost je torej prepričana, da je res, kar smo pisali in vsa javnost obsodi tega človeka. In vendar nima Roš toliko poštenja v sebi, da bi odložil svoje mesto kot župan in poslanec, temveč čaka raje, da ga vržejo iz deželne zbornice vrn in da mu sodnija dokaže, kaj in kakšen moč da je! Fej!

**Bikorejske zadrugo** so cenovali kmetje v St. Janžu pri Sp. Dravogradu, v Šmarju pri Slov. Gradcu in v Podgorju. To je pametno gospodarsko delo!

**Okrajni zastop v Laškem** je imel 28. p. m. pod predsedstvom načelnika dr. Mraviga svoj redni zbor. Obračun za l. 1905 in proračun za l. 1907 sta bila sprejeta. Iz zadnjega naj omenimo sledeče podatke: za zdravniške troške K 5 688, za okrajne uboče K 500 za ceste K 49 810, v poljedelske namene K 4 600, za šolstvo K 20 773, itd. Skupni izdatki znašajo 92.171 K. Pomanjkljaj se pokrje s 35%, okrajno doklado. Nadalje se je dovozilo raznim občinam svitanje obé, doklad i. s.: Laško 5%, Trbovlje 45%, Dol 45%, Sv. Krištof, Rapret, Loka po 60%.

**Občinske valitve na Vranskem** vršile so se 3. t. m. brez pomenljive spremembe. Pastaril je pri teh volitvah tudi naš mrlčogleda in nekim izvolčenemu napake brezplačno diagnoziral. Res čudno — ker drugače se za denar ne pozna prevleko! —

**„Stajerca“ pokačal** rad bi neki J. Čeh na Pragerskem. Šele zadnjič je kričal čez „Stajerca“ in pooval prav po rovtarsko. Moč je revež, ali revščina ga še ni izučila! Morda postane pametnejši, ako ga klerikalci ne poneumijo popolnoma.

**Klerikalna vzgoja.** V Polensku je neki pijanec razbil sv. krucifiks in storil grozno bogokletstvo... Župnik v Polensku! Ali vidiš plodove dejstva, da se vukajo duhovni raje v politiko, da se preteparajo v farozu, mesto da bi ljudi pravno in verako vzgojevali?!

**„Deutsche Wacht“** prinaša v svoji 3. številki z dne 9. t. m. članek „Sieben Jahre Kampf“, v katerem ocenjuje naše zgodovinske zapiske in prevaja ves uvod. Sploh že danes lahko konstatiramo, da je napravila naša priloga velik vtis na vse strani. Omenimo pri tej priložnosti, da smo pustili več sto iztisov te priloge posebno tiskati in jih prodajamo po nizki ceni (20 h) v našem upravištvu.

**V Prebeldu pri Celju** je dobilo graščinsko

oskrbnitvo nekega „lovca“ poleg starega in poleg cimpermama, ki tudi pravi, da je „lovce.“ Zdaj, ko skrbi vsak človek za divjaščino, streljajo ti „lovci“ divjo perutnino, katero „futra“ sosed; zajce streljajo kar na njih ležišču, — menda jih drugače ne zadenejo. V starih časih so bile graščine zaščitnice lova, danes pa postanejo graščine prave — mesarje.

**Snežni plaz** je zaval kočarja Štampferja v sv. Dahu na Ostrem vrhu. 1<sup>a</sup>, dneva je ležal pod snegom; potem so mrlča izkopali. Moč zapušta več nedoletnih otrok.

**Zastrupiti** se je hotela natakarka Maria Korošec v Mariboru; spila je fosforjeve tekočine, pa so jo še rešili. Poskusila je že večkrat samomor.

**Pogorelo** je v Dragojncih pri Ptujju gospodarsko poslopje Kukovčev. Baje je zažgal neki Kukovčevi sovražnik.

**Od Drave.** Župniku Tertučeku v Ptujjski Gori bi se najbolj prileglo, da bi šel med svoje pristne tovariše v Galicijo ali na Rusovsko, kajti na svojem prejšnjem mestu je visoko slovel kot veliki prijatelj — zganja! Morebiti ima sedaj tudi take poštene obiskovalce...

**Ubój.** V Celju so ubili v Silvestrovi noči magacernja Petricha. Našli so ga v krvi.

**Prodaj** je iznečen Schimitschek veleposestvo Resahof pri Vidnu za 74.000 K.

**Z nožmi** so napadli nekateri prvški fantalini v Celju na Silvestrov večer nekaj trgovskih pomočnikov. 17 letni Jakob Kauc je sunil s nožem Franca Petricha in ga težko ranil. To je prvška vzgoja!

**Dve uri ukradel** je neznanec v gostilni „Goldenes Ross“ v Mariboru. Neka Marija Krasser pa je ukradla v gostilni „Holsknecht“ v Mariboru več posteljnega perila, pa so jo policaji prijeli.

**Ustreliti** se je hotel v Mariboru gledališki delavec Papěž; baje je tako žaloval po svoji pred kratkim umrli materi, da ni mogel več živeti. Moč se ni težko ranil.

**Zblaznel** je nekdanji mesar in zdaj brezposelni F. Wretzl v Mariboru, ki je v veliki bedi in ima 7 otrok preakrebeti. Hotel je v blaznosti otroke pomoriti in se je sprehajal nag po ulici v Mariboru.

**Ubil** bi se kmalu v Ptujju učenec pripravljalnega razreda Kristofituch. Vozil se je po poti iz grada na otroški seni in se pri temu zadel ob kamen, da je kmalu umrl.

**Umrli** je v Ptujju 81. letni, v obče znani urar g. Šhalon. Pokojnik je spadal med stare, tudi kmetom znane Ptujjane. N. v. m. p.

### Iz Koroškega.

**101 novih saročnikov nakrat!** 8. t. m. smo dobili iz par občin na Koroškem nakrat 101 (sto in enega) novih saročnikov na „Stajerca“ Zahvaljujemo se vrhim naprednjakom iskreno! Korošci! Na delo za edini napredni vaš list!

**Naprednjaki na Koroškem!** Z odkritosrčnim veseljem naznanjamo, da postaja številno vrlih naših koroških saročnikov z vsakim dnevom večje. To je tisto priznanje, da ustreže naš list tudi koroškim zahtevam. In še več: tibo priznanje je to, da niso koroški kmetje, obrtniki in delavci zadovoljni a neznoomni hujskarjami, s katerimi nastopajo kranjski prvaki rogovičeki, da bi ulomali bratomorni boj med Korošci, boj na življenje in smrt, boj, ki prinata le posemznim sebičnikom dobiček, ki pa neizmerno škoduje gospodarskim tečajam ljudstvu... Odkrito povemo: škodljivo je, ako vodi vso politiko duhovnen in advokat. — škodljivo je, ako gleda slovenski kmet svojega nemškega soseda s sovražnimi očmi; — škodljivo je, ako se bobna po političnem bobnu, gospodarski napredek pa se pušča ob strani; — škodljivo je, ako „podučujejo“ kranjski kaplani koroške kmete; — vse to je škodljivo in proti vsemu temu se že borimo tekom sedmih let! Dolej je vladal na Koroškem mir. Ali s novo železnico se je odprla pot kranjskim hujskačem, ki prihajajo trumoma nedeljo za nedeljo na Koroško, zlasti v Rožno dolino, da položijo seme prepira in udomačijo kranjske razmere... Naprednjaki! Nikar ne podcenite to gibanje! Branite se, dokler je čas in razširjajte naš ljudski list, ki nudi vse, kar je ljudstvu treba! Mi gremo naprej in ljudstvo čuti sle-

parako hinavščino iz prvaške politike, ljudstvo se sveda svojih sil in hoče biti neodvisno od pijavk in trovov! Zato vas kličeom na delo! Vsakdo naj stori svojo dolžnost — in zmagaja naša!

**Volilna zmagava v Žitarivasi.** 27. dec. so bile v Žitarivasi občanske volitve; prišlo je 50% volilcev. Naprednjaki so zmagali v 1. in 3., klerikalci pa v 2. razredu. Voljeni so bili v 3. razredu: državni poslanec F. Seifritz, B. Gaggl, Jos. Krainz, A. Rischounig. Št. Pirouz in Fl. Nor-tschitsch; vsak je dobil 88 glasov. V 2. razredu so zmagali klerikalci, na čelu jim župnik Weist z 16 do 10 glasovi. V 1. razredu pa ednoglavno naprednjaki: M. Schager, M. Petek, J. Markowitz, M. Husas, M. Glinik in G. Lepitschnig... Klerikalci so napeli vse žile, da bi pridobili to napredno občino v svoje krepplje. Pred volitvijo že so prišli duhovni na čelu svoje črede. Celo 2 kraljarski možje so prišli iz vseh brinov; in tako so dobili črni bratci v 3. razredu 16 glasov. Kako težak je bil boj, dokazuje dejstvo, da je prišlo pred 6. leti le 23, pred 3. leti le 68 volilcev, letos pa kar 200. Župnik Weiss in njegov bratec Rutter iz Rikarjevasi sta probajala zadnje tedne pred volitvijo po vaseh, da bi nalovila gimpeljnov; opetovano so ju kmetje pog-nali. Agitiralo se je s tako neeramnimi lažmi, kakor da hočejo naprednjaki upeljati „divji zakon“ itd. Celo fajmoštvova kuharica, nekdanja učiteljica iz Kranjske, je morala glasove loviti. Bogve, je-li tudi ona s „divjim zakonom“ agitirala? Pač ne verujemo, kajti — no, saj veste kaj mislimo! K volitvi so došli trije duhovni, eden celo iz sosedne občine Rikarjevasi; bil je to znani Čeh Svaton, ki se je na volišču tako besno obnašal, da so se ga celo klerikalci sramovali in da bi kmalu na zrak odletel. Mož je menil, da pade volilna komisija z vsemi naprednjaki pred njim na kolena; pa se je opek. V Rikarjevasi je to sveda drugače; tam sta kar dva duhovna v občinskem zastopu. Zato je dejal neki kmet pri zadnji volitvi: „Ko bi bilo v Rikarjevasi 18 farjev, sedelo bi vseh 18 v obč. odboru“. Duhovni so pisarili med volitvijo listke in opetovano je prišlo do burnih prisorov. Izid volitev je za naprednjake dober, čeprav sedi par črnobov v odboru. Glavno je, da ostane vrli poslanec Seifritz župan in da je večina napredna. Živeli vrli volilci!

**Napredna zmagava.** V zadnjem času so je vršila cela vrsta občinskih volitev na Koruškem. Boj ni bil povsod ljut in od kranjskih hujskačev napihnjeni prvaki so mislili, da bodo naprednjaki kar pozobali. 22. dec. so bile volitve v Dolu. Udeležba je bila velika, od 240 volilcev jih je prišlo 210 na volišče. Večino v občini so obdržali naprednjaki, ki so zmagali v 1. in 2. razredu, medtem ko so prodrli klerikalci v 3. razredu. — 10. dec. so bile volitve v sv. Mahorju; zmagali so zopet naprednjaki, ako ravno sta tudi 2 klerikalca prodrli. — V Trnjivasi so zmagali naprednjaki na celi črti; niti enega klerikalca niso izvolili. — V Hodišu so prodrli naprednjaki v 1., klerikalci v 2. in 3. razredu. V Rudnu so prišli fajmošter in 2 pristaša v odbor, drugače so zmagali naprednjaki. — Naprednjakom priporočamo, naj ob času volitev vedno pomislijo, da je vsak glas cdločilen in ima vsakdo dolžnost, oddati svoj glas proti klerikalizmu.

**Sneg je zasul 5 mož na Egger-paši** pri sv. Mohorju. 4 so se rešili, posestnika Zimmer-mana pa je umorilo.

**Mašina je zagrabila v Celovcu premikača** Makea Fiksamajerja in ga vlekla 20 metrov daleč. Mož je težko ranjen.

**Po svetu.**

**Kritični dnevi od prosinca do junija 1907.** Kakor znano, imata solnce in luna (posebno luna) velik vpliv na zemeljsko vodo. Kadar je ta vpliv največji ali posebno velik, pravijo astronomi, da so to „kritični“ dnevi. Na teh dnevih se pričakuje potrese, izbrube vulkanov, nearede v rudnikih itd. Ti dnevi so: 14. in 29. prosinca, 12. in 28. svečan, 14. in 29. marec, 12. in 28. april, 12. in 27. maj, 11. in 25. junij. Sveda, zemlja, odnosno natura se vedno ne briga za teorije učenjakov. Pa še nekaj: za marsikateroga ima leto 365 „kritičnih dni“.

**Norec in bomba.** V internacionalni banki v

Novem Yorku je vrgel neki zblasneli Rus bombo pod blagajnikovo mizo. Blagajnik in norec sta mrtva, 20 drugih oseb ranjenih.

**60 letna morilka.** V Pragi je umorila 60 letna soproga knjigovodje V. Schulza svojega moža.

**Rudarska smrt.** V Florentinski jami rud-nika v Katovici (Nemško) je ponesrečilo valed prenapolnjene „Förderschale“ 17 rudarjev. 8 jih je na smrt ranjenih.

**100 krat oženjen!** V Bufallu (Amerika) so zaprli nekoga F. Schulzeja, ki se je več kot 100 krat oženil in je potem povsod doto od-odnesel. Mož je zdaj 43 let star. Za kazen naj bi mu delale vse njegove žene eno noč — pridige.

**Grozni čin.** Kmetica Varga v Budimpešti se je vrgla s svojimi 3 otrokoma pod vlak, s ka-terim se je odpeljal njen mož proti Ameriki; vsi so bili takoj mrtvi.

**Postopači.** Ograki bogataš Szemera je za-igral pri kartanju v eni noči 650 000 kron.

**Nemščina v Perziji.** V kratkem otvorijo nemško šolo v Perziji. Sinovi višjih slojev v Perziji zahtevajo evropske izobrazbe in se urea-niči v ta namen nemško šolo. Učitelji pridejo iz Nemčije.

**Mož 6 sester.** V Montani (zahodna Ame-rika) je oženil kramar Craven najstarejšo hči kmeta Lamprechta. D-ke je bilo lepo in ljubil jo je tudi neki indijanec Wolf. Ko se je poro-čila, se je namenil tekmeč, da jo umrci; kmalu je tudi mlado ženko ustrelil. Morilca niso mogli dobiti. Čez 4 let je poročil Craven sestre umorjene; ali tudi to je Wolf kmalu ustrelil. Isto se je zgodilo s tretjo in četrto sestro; vse je poročil Craven, ali vse je divji indijanec postrelil. Potem je oženil Craven tudi peto hčerko Lamprechta; ali le ta mu je kmalu umrla. In zopet je prišel Craven in prosil Lam-prechta za zadnjo hčerko. Dobil jo je pod po-gojem, da maščuje umorjene sestre. Prišel je zasledovati Wolfa in ga tudi dobil ter ustrelil. Zdsaj živi srečno s 6. sestro v državi Ohio.

**Na železnici.** V Topeku v Kansasu (Am.) sta trčila 2. dva osebna vlaka. 20 oseb je bilo ubitih.

**Krvavi boji v Argentini.** V Pergaminu (južna Am.) so demonstrirali ljudje proti mest-nim davkom. Naposled se je razvil boj s poli-cijo. 6 oseb je bilo ustreljenih.

**25 milj. kron škode vsled požara.** V Bang-kobu je pogorelo kitajsko predmestje. Bangkok je glavno mesto Siama v Aziji. Kitajcovec je v tem mestu čez 200 000 in se pečajo večinoma s trgovstvom. Ogenj je vse uničil in napravil škode za 10 milj. kristov (1 kriat ali tikal velja 2.36 K.)

**Preveč pobožnosti.** Na božični večer je pričelo goreti v Aidnem pri sv. Duhu nad Krš-kim (Kranjsko). Doma so bili le trije mali otroci, vsi odraseni so odšli k polnočnici. Vsi 3 otroci so zgoreli. Mi gotovo nismo proti verskim obredni, ali sveta dolžnost starišev bi bila, da pustijo vsaj enega odraslega za var-stvo doma. Bog tega gotovo ne zahteva, da se pusti nedolžno deco — zgoreti.

**Cudni slučaj.** V Szegedinu živi učitelj Ka-mecany, ki je že 20 let popolnoma slep. Zadnje dni enkrat se je zaletel z glavno v neki drog in nakrat je zopet videl. Zdravniki ne vedo odgo-vora na to nganko.

**Velikansko poslopje.** V Novem Yorku bodo sezidali pri palači „Metropolitan“ družbe stolp, ki bo 658 čevljev visok, torej dvakrat tako visok kakor Štefanov stolp na Dunaju.

**Kmetška založiga.** V krivoških gorih v Dalmaciji je umoril kmet Mijalović svojo ženo in je pob-gnil, oborožen s puško in handža-rom Orodniki in vojaki so zasledovali morilca, ali zamanj. Čez par dni pa je srečal kmet Gju-ranović morilca; brez pomisleka se je vrgel nanj in ga zveval. Neoborožen kmet je premagal nevarnega morilca.

**Ljubi Štajerci!** V okolici mesta Neckar-Steinbach ga je dobil neki pijanček preveč pod kapo. Ko je hotel domu, izgubil je ravnotežje in obledel na cesti. Na vse zgodaj pride neki kovač, pobere na kol zmrznenega pijasca in ga vleče v kovačnico. Ko se pijanec pr-budi, pogleda okoli sebe, vid: plamena ognja, črnega moža z žarečim železjem, in misli, da je v

peklu. Ves prestrašen zakliče: „Oj gospod nad-hudič, imejte namiljenje; jaz sem sinoči v pija-nosti umrl!“

**Gospodarske.**

**Sejmi na Stajerskem.** 14. prosinca in sv. Filipu v okraju Koze in v Ščavnici (letni in živinski sejem); — 15. prosinca v Ormožu (prašičji) in v Arnfelsu (sejem z malo živino); — 16. prosinca v Gradcu (sejem z žitjem, mrvo, slamo in lesom); — 17. prosinca v Gradcu, Kapeli pri Brezicah (letni), Petrovčah pri Celju (letni in živinski), Breg pri Ptujju (prašičji) in Tilmitsch pri Lipnici (živinski).

**Za gnojnice veljajo sledeče določbe:** 1. Gnojnico naj se rabi za travnike, paše, zlasti pa za repo za krmo. — 2. Gnojnico naj se na-vozi v spomladi, za travnike in paše začetkom aprila, za repo kratkem pred sadenjo. — 3. Stara gnojnica je boljša od friske. — 4. Ako ne do-daš gnojnice fosforjeve kisline, moraš tudi z fosfati gnojiti; ali Tomaževre moke ne smeš obenem z gnojnico rabiti, ker izgubiš potrebni amonijak. Po „Bauernbündler.“

**Domača apoteka živinorejca** obsega sledeče suhe rastline: encijan, vermut, senef, tobak, orehovo perje, hrastova skorja, kamilice, nadalje: sol, soda, lizol, olivno olje, jesh, špirit, Eier, Bittersalz, Glaubersalz. Shrani ta sdravila v posebnih predalch in ponovi jih vsako leto. Na-dalje imej pripravljeno: nosno zaviro (Nasen-bremse), obveze iz platna in volnene, vate za obveze, steklenico za vlivati, cev za goltance (Schlundrohr) in „trokar.“

**Pomen in uporaba živinske soli.** Sol pospe-šuje tek, odstrani lenobo, ki je posledica vodene krme ter zakrije neprijeten okus krme; ali pokvarjene krme ne napravi neškodljivo. Najbolj zahtevajo sol koze in otce, potem goveda, prašiči in konji. Ako dobé konji ovsu, mrve in re-zenca, ne potrebujejo soli. Ali koristna je sol vedno, zlasti ako mora žival težko delati. Na dan naj se daje živini toliko soli:

Biki in težki voli	40 do 60 gramov
voli za delo	30 „ 40 „
molsne krave	20 „ 30 „
mlada goveda	10 „ 20 „
ovce in koze	2 „ 6 „
prašiči	3 „ 10 „
konji in osli	10 „ 20 „

Sveda se je treba ozirati na velikost živali in na krmo. Za vsakih 100 kil žive teže je po-trebno 4—6 gramov soli na dan. Preveč soli se ne sme dajati, kč: se lahko žival kronično zastupi. Tudi je treba sol dobro med krmo zmešati, oz:roma v tekočini dajati. Živinsko sol je treba dobro pretresiti, predno jo rabiš. V Avstriji se prodaja tudi črno gnojno sol, ki škoduje živini. Po „Bauernbündler.“

**Konoplja in konopnje olje** proti mrčesju sta izvrstna sredstva. Namaži živino z tem oljem; v 2 do 3 urah neba šepetanje in mrčesje je poginilo. Poleg tega je konopnje olje po ceni in neškodljivo; rabiš ga lahko pri vsaki živali, posebno pa pri perutnini. Na vrta uniči konoplja zemeljske bolhe; treba je nasejati konopljo med druge rastline.

**Konja se trpinči na razne načine.** Omeniti hočemo samo eno: Kadar pridejo konji s težkim vozom do cilja, postavi jim voznik korbo s krmo na tla. Stari konji ne morejo več pripogniti svojih nog in žval ostane lačna. Voznik pa se naje in napije, vrše krmo zopet na voz in hajd naprej! Potem pravi voznik: moji konji imajo toliko krme, da jo niti ne požro... Napravite korbe za krmo, ki se dajo obesiti na vozno štango\*!

**Kakšno zemljo potrebuje krompir?** Krompir raste na vsaki zemlji. Najugodnejše pa je pes-kova ilovična zemlja, ki pa ne sme biti mokra. mokra zemlja pa vpliva na okus krompirja in pospešuje krompirjeve bolezni. Krompirjevo zemljo je treba v jeseni globoko orati, po zimi dobro gojčiti in v spomladi zopet orati. Ali neposredno se ne sme krompir gojčiti, ker po-stane drugače prevelik in voden. Po „B. B.“

**Svinje prevazati** je jako sitno, ker je ta žival hudo svojeglavna. Kmetje privedejo po navadi svinji vrv na noge in jo potem s silo naprej vlečejo. Bolje je to le: Okoli vratu pri-vežeš živali dolgo vrv, jo potegneš skozi spréd-